

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Piteå Kommuns särskilda undervisningsgrupper (KSU)
samt Språkslussen

Läsåret 2022/2023

Piteå kommun

Innehåll

Inledning.....	3
Vår vision	3
Lagar och förordningar.....	3
Verksamhetsformer som omfattas av planen	3
Ansvariga för planen	3
Diskriminering	3
Trakasserier	4
Kränkande behandling.....	4
Kartläggning – elevens röst.....	4
All personal i vår verksamhet arbetar för att:.....	5
Mål 2022–23	5
Aktiviteter 2022–23.....	5
Utvärdering.....	6
Främjande arbete	6
Förebyggande arbete	7
Vårdnadshavarnas delaktighet.....	7
Elevers delaktighet	8
Personal som elever och vårdnadshavare kan vända sig till	8
Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av annan elev	9
Åtgärdsstrappa	10
Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal	11
Rutiner för att utreda och åtgärda när personal kränks av elev	11
Ansvar	11
Riktlinjer vid konflikt som leder till fysiskt våld	12
Instruktion vid väpnat våld i skolan	13
DOKUMENTATION SAMTAL	13
Bilaga 1	15
Utdrag ur Barn- och utbildningsnämndens riktlinjer för skyldigheten att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering	15

Inledning

All personal i vår verksamhet tar bestämt avstånd från alla former av kränkande behandling. Vi arbetar aktivt för att förebygga och förhindra alla former av kränkande behandling i enlighet med gällande lagstiftning och styrdokument.

Vår vision

I vår verksamhet arbetar samtliga för att alla ska lyckas, utvecklas både socialt och kunskapsmässigt, känna trygghet och studiero samt känna sig sedd och lyssnad till.

Lagar och förordningar

Skollagen 6 kap. Åtgärder mot kränkande behandling.

6§ Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.

7§ Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. Lag (2010:800)

Diskrimineringslagen 1 kap. Inledande bestämmelser.

1§ Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion, sexuell läggning, funktionshinder, ålder och könsöverskridande identitet eller uttryck. Lag (2008:567)
Förordning (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

1§ En likabehandlingsplan enligt 3 kap. 16§ diskrimineringslagen (2008:567) och en plan mot kränkande behandling enligt 6 kap Skollagen.

Förordning (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling. Utformningen och omfattningen av barnens och elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Denna plan mot diskriminering och kränkande behandling gäller för elever och personal vid KSU och Språkslussen, Piteå kommun. Hela verksamheten har en gemensam vision i vår plan mot diskriminering och kränkande behandling och syftet med planen är att främja elevers lika rättigheter.

Ansvariga för planen

Rektor och personalen är ansvariga för att revidera och upprätta planen. Arbetet är en del av verksamhetens systematiska kvalitetsarbete. Rektor och all personal på skolan ansvarar för att planen följs. Planen gäller läsårsvis och revideras i augusti varje år. Planen tas i bruk när höstterminen startar.

Diskriminering

Diskriminering är när skolan behandlar en elev sämre än andra på grund av någon av diskrimineringsgrunderna. Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering:

När barn/elever missgynnas genom särbehandling på grund av de sju **diskrimineringsgrunderna** *kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck eller ålder*.

Indirekt diskriminering:

När alla elever alltid behandlas lika utan hänsyn till de sju diskrimineringsgrunderna kan en elev/elever missgynnas på grund av exempelvis funktionsnedsättning eller religion osv.

Skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier

Trakasserier

Trakasserier är uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med de sju diskrimineringsgrunderna. Både personal och elever kan göra sig skyldiga till trakasserier. Det är trakasserier även när en elev kränks på grund av en förälders eller syskons sexuella läggning, funktionshinder med mera.

Kränkande behandling

Kränkande behandling är ett uppträdande som kränker barnet/elevens värdighet, men som **inte** har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Det kan vara att retas, mobba, frysa ut någon eller att knuffas.

En viktig utgångspunkt är den individuella upplevelsen och att den som uppger att hen blivit kränkt, alltid måste tas på allvar.

Kränkningarna kan vara:

- Fysiska (slag, knuffar)
- Verbala (hot, svordomar, öknamn)
- Psykosociala (utfrysning, blickar, alla går när man kommer)
- Texter och bilder (även som lappar, fotografier, teckningar, sms, mms, och meddelanden på olika sociala medier)

Kartläggning – elevens röst

För att få veta hur arbetsmiljön upplevs och hur eleverna trivs använder vi följande kartläggningsmetoder:

Tallbackaskolan

Vi har individuella samtal med eleverna och observerar hur eleverna trivs i den fysiska och psykosociala miljön.

Vid behov nyttjas EHT-kompetens

Eleverna genomför den från kommunen den årliga trygghetsenkäten.

AST

- Elevenkät
- Regelbundna individuella samtal
- EHT vid behov
- Observation
- Kontinuerliga kollegiala samtal

Språklussen

Vi har regelbundna individuella samtal med våra elever, regelbundna EHM-möten där vi går igenom alla elevers mående i Språklussen. Vi observerar eleverna både på raster genom att vi har rastvärdar, och under lektionstid. Ibland är lektionerna dubbelbemannade och då kan resurspersonen bevaka interaktionen i klassrummet. Utöver detta har vi regelbundna samtal med studiehandledare, Flyktingmottagningen, föräldrar, skolsköterska och kurator. På föräldramöten tar vi upp de sju diskrimineringsgrunderna.

Verksamheten KSU och dess organisation och struktur skapar förutsättningar för information och kartläggning. Konferensschema, mentorssamtal, utvecklingssamtal, föräldrakontakter, främjande och förebyggande trygghetsarbete och tillgång till elevhälsoteam möjliggör tidiga insatser.

All personal i vår verksamhet arbetar för att:

- Elever ska känna sig trygga under skoldagen
- Arbetsmiljön i alla klasser ska vara god för både elever och pedagoger.
- Andelen elever som upplever sig utsatta för kränkande behandling eller mobbning ska vara noll

Mål 2022–23

- Elever och vårdnadshavare ska vara informerade om hur arbetet mot kränkande behandling bedrivs.
- Personalen ska vara insatt i hur arbete mot kränkande behandling bedrivs. Detta ska ske genom att delaktighet i upprättande av planen, samt förankring hos eleverna.
- Verksamheten ska bedriva arbete för att förebygga alla former av diskriminering och kränkande behandling.

Aktiviteter 2022–23

För att uppnå målen ska nedanstående aktiviteter genomföras i alla klasser, anpassat efter respektive elevgrupp. Det främjande värdegrundsarbetet ska synliggöras för elever, personal och vårdnadshavare. Det som syns finns. Det som finns gör skillnad. Följande konkreta insatser ska genomföras detta läsår:

Tallbackaskolan

Vår verksamhet genomsyras av dagliga samtal om värdegrund. Det är ett ständigt pågående arbete där vi exempelvis diskuterar situationer i klassrummet med eleverna, ser filmer med etiska dilemman och samtalar om det. Npf-diagnoser och förståelse för de hinder men också möjligheter, som kan uppstå står också i fokus.

AST

- Rastaktiviteter
- Dialog med elever och föräldrar
- Relationsskapande övningar
- Temaarbeten
- Föräldramöten

Språkslussen

Föräldramöte

Rastvärdar på samtliga raster

Temaarbeten ingår i lektionsinnehållet i ämnena NO, SO, SVA.

Regelbundna träffar med EHM-teamet

Dialog med Flyktingmottagningen

Gruppstärkande övningar inom musik, idrott, bild, friluftsdagar, musik-projekt, spela spel tillsammans

Regelbundna individuella och gruppsamtal med eleverna tillsammans med tolk

Trivselregler i gruppen/klassrummet

Utvärdering

Mål och aktiviteter analyseras och utvärderas i skolans systematiska kvalitetsarbete. Rektor och personal ansvarar för arbetet.

Främjande arbete

För att skapa trygghet, där likabehandling främjas och kränkningar, trakasserier och diskriminering motverkas genomförs följande:

- Trivselreglerna revideras och ses över varje år. Eleverna har möjlighet att komma med synpunkter. Ansvariga: Personal
- Vårdnadshavare ges möjlighet till påtalanden av planen samt att information lämnas vid föräldramöten och planen finns tillgänglig på hemsidan.
Ansvariga: Personal/rektor
- Vi lyfter fram goda exempel och bygger på relationer i klassen.
Ansvariga: Personal

- Personalen följer upp värdegrundsarbetet och allmänt hur vi har det i klasserna.
Ansvariga: Personal/rektor
- Vi gör löpande en översyn av resursfördelningen på respektive enhet så att resurser används på bästa sätt.
Ansvarig för genomförande: Rektor i samråd med personal
- För att skapa en ”vi-känsla” mellan enheterna har vi gemensamma konferenser och kollegialt arbete samt ett gemensamt systematiskt kvalitetsarbete.
Ansvarig: Personal/rektor
- Vi strävar efter att skapa meningsfulla aktiviteter under raster.
Ansvarig: Personalen

Förebyggande arbete

- Varje klass pratar regelbundet om hur arbetsmiljön är i klassen.
- Varje klass ska få undervisning om denna plan och ha kännedom om diskrimineringslagstiftningen, skollagen 6 kap samt trivselreglerna.
- Alla som berättar om kränkande behandling skall tas på allvar.
- Vårdnadshavares eventuella oro ska tas på allvar.
- Skolans personal har nolltolerans gällande diskriminering, mobbning och kränkande behandling.
- All personal i verksamheten har ett ansvar att aktivt ingripa och rapportera misstänkt diskriminering, mobbning och kränkande behandling.
- Regelbunden information till vårdnadshavare ges via terminssamtal, forum för samråd/föräldramöten, veckomeddelande.
- Klassråd/elevråd genomförs
- Personal finns till för eleverna på alla raster.
- Bestämda platser i klassrummen för alla klasser.
- Regelbundna individuella mentorssamtal.
- Schemaplanering
- Gemensamma gruppstärkande aktiviteter för att främja trygghet och gemenskap.
- Gemensamma temadagar på respektive enhet
- Varje elevs vårdnadshavare ska under läsåret ha fått en positiv återkoppling från mentor.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vi anser att vårdnadshavarnas delaktighet är en viktig del i skolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling. Vi uppmuntrar vårdnadshavarna att berätta för oss om de får vetskap om att någon elev blir utsatt. På hösten informeras vårdnadshavare om den nya planen. Planen finns tillgänglig på skolans hemsida.

Elevers delaktighet

Eleverna får ta del av denna plan. Mentorerna går igenom planen med eleverna och förklarar begrepp. Vi pratar också om vad lagen säger och hur vi på skolan jobbar med detta. Samtal sker i den egna gruppen och förslag till förbättringar diskuteras.

Personal som elever och vårdnadshavare kan vända sig till

Om en elev och/eller föräldrar känner oro för något kan de vända sig till mentor, rektor eller någon av elevhälsans personal.

Rektor

Anna-Carin Sundström 0911-69 68 22

Övriga kontaktuppgifter finns på respektive enhets hemsida.

Förnamn.efternamn@pitea.se

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av annan elev

1. En anställd som upptäcker pågående kränkningar/trakasserier skall genast ingripa. Då den akuta situationen åtgärdats meddelar den anställde elevernas mentor som i sin tur meddelar v.h.
2. En anställd som på annat sätt får kännedom om att en elev anser sig blivit utsatt av trakasserier/kränkande behandling informerar elevens mentor.
3. Mentor talar med den elev som utsatts för kränkningen för att klargöra vad som hänt. Mentor förklarar att kränkningar inte får förekomma och att skolan nu kommer att åtgärda detta. Mentor dokumenterar samtalet och informerar vårdnadshavare samma dag. (se dokumentationsunderlag)
4. Mentor talar med den/de elever som har utfört kränkningen för att klargöra vad som hänt. Samtalen sker en och en. Mentorn förklarar för eleven som utfört kränkningen att det inte accepteras, inte får förekomma och att de genast ska upphöra. Mentor dokumenterar samtalet och informerar vårdnadshavare samma dag. (se dokumentationsunderlag)
Kränkningsanmälan upprättas – separat blankett
5. Mentor informerar rektor att kränkningsanmälan är upprättad, samt skickar ifyllt blankett till rektor. Rektor är i sin tur skyldig att anmäla kränkningen till huvudmannen. Vid allvarlig kränkning kan rektor delta i samtal med elever och vårdnadshavare.
6. Eleverna hålls under uppsikt.
7. Mentor ansvarar för uppföljning och dokumenterar den. Vårdnadshavare informeras av mentor. När mentor bedömer så avslutas ärendet. Rektor meddelas och avslutar ärendet.
8. Om kränkningarna eller trakasserier inte upphör trots ovanstående insatser kallas de elever som utsätter andra tillsammans med vårdnadshavare till samtal hos rektor. Åtgärder enligt åtgärdstrappan *kan* då vidtas, se rubrik Åtgärdstrappa.
9. När ärendet är avslutat dokumenterar rektor detta via särskild blankett ”Anmälan om avslutat ärende kränkning, trakasserier, diskriminering ” samt skickar återrapport till Barn och utbildningsnämnden, innehållande utredning, åtgärder samt utvärdering. Vh informeras.

Åtgärdsstrappa

+

Mentorsnivå	Rektor	Möte med <u>yh</u>	Orossamtal polis. Anmälan socialtjänst.	Skriftlig varning	Byte av klass	Byte av skola	Avstängning
Pratar med berörda elever och informerar vårdnadshavare vid behov Har rätt att tillgripa disciplinära åtgärder såsom Utvisning, kvarsittning, omhändertagande av föremål <u>etc.</u>	Utredet ärendet om mentor ej lyckas stävja. Ärendet dokumenteras och <u>yh</u> informeras. Uppföljning sker. Vidare utredning om behov - beslut därav. Kan leda till punkter lägre upp i trappan.	Vårdnadshavare kallas till möte. Underlag från utredning <u>avtas</u> med som underlag. Klargörande om vilka åtgärder som vidtas och vad som förväntas av elev och vårdnadshavare. Tydliggörande av de disciplinära åtgärder som kan tillämpas	Möte tillsammans med Polis. Anmälan till socialtjänst. <u>Norrbuss</u> -möte som syftar till samarbete mellan skola, BUP och socialtjänst.	Varningen innehåller info om kommande åtgärder. Uppföljning och vidare beslut	Tillfällig omplacering inom skolan. Uppföljning och vidare beslut	Tillfällig omplacering annan skolenhet. Uppföljning och vidare beslut	Tillfällig <u>avstängning</u> från delar av eller hela utbildningen.
Skollagen 5 kap <u>7-8</u> § 5 kap <u>22-23</u> §	Skollagen 5 kap <u>7-8</u> § 5 kap <u>22-23</u> §	Skollagen 5 kap <u>9-10</u> §	Socialtjänstlagen 14 kap 1 § Brottsbalken 23 kap 6 §	Skollagen 5 kap 11 §	Skollagen 5 kap 12 §	Skollagen 5 kap 13 §	Skollagen 5 kap <u>17-21</u> §

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

Elev eller någon annan (elev eller personal) kontaktar rektor som sedan driver utredningen vidare. Rektor kontaktar vårdnadshavare. Rektor har löpande återkoppling med den drabbade eleven och dess vårdnadshavare. Dokumentation förs av alla samtal och möten. Rektor ansvarar för utredning och åtgärder gällande händelsen och personalens agerande.

Rutiner för att utreda och åtgärda när personal kränks av elev

Personal kontaktar rektor som sedan driver utredningen vidare. Rektor kontaktar vårdnadshavare. Rektor har löpande återkoppling med den drabbade i personalen, eleven och dess vårdnadshavare. Dokumentation förs av alla samtal och möten. Rektor ansvarar för utredning och åtgärder.

Rutiner för att utreda och åtgärda när personal kränks av annan personal

Om personal misstänks kränka annan personal är det rektors ansvar att utreda, dokumentera och vidta vidare åtgärder.

Länk till blanketter:

<https://insidan.it.pitea.se/grupper/utbildningsforvaltningen/blanketter/>

Ansvar

Alla elever och vuxna har ett ansvar att förebygga och motverka alla former av diskriminering och kränkande behandling samt värna om alla människors lika värde.

Rektor har...

det yttersta ansvaret för att planen upprättas och följs samt årligen utvärderas och revideras. Rektor har även ansvar för att vårdnadshavarna och elever informeras. Rektor ansvarar också för att personalen kontinuerligt utbildas för att aktivt kunna arbeta mot kränkande behandling.

Personalen har...

mycket stort ansvar för att i den dagliga verksamheten aktivt hålla värdegrundsfrågorna levande. Personalen skall arbeta för att främja en god arbetsmiljö och vara positiva förebilder samt vid varje misstanke om kränkning agera aktivt. Personalen har även ansvar att informera berörda föräldrar om kränkning skett.

Elever har...

stort ansvar för att bidra till en god arbetsmiljö och till goda relationer med både personal och andra elever. Elever skall ta del av skolans värdegrund och handla utifrån den. Som elev

förutsätts man respektera andra och visa hänsyn och gott omdöme. Det är viktigt att man funderar på hur man uppträder och hur andra kan tänkas uppfatta detta.

Vårdnadshavarna har...

också stort ansvar. Om skola och hem tar klart avstånd från kränkande behandling får detta en positiv inverkan på barnen. Prata med ditt barn om vikten av att vara en god kamrat. Är någon i gruppen/klassen utsatt? Är någon ensam och utfryst? Ta kontakt med skolan om ditt barn berättar om kränkning. Vi kan alla hjälpas åt att skapa en skola där alla trivs och har det bra.

Riktlinjer vid konflikt som leder till fysiskt våld

Agerande i olika situationer

Att kunna agera i kränkande, hotfulla eller fysiskt våldsamma situationer handlar mycket om att kunna göra individuella bedömningar som grundar sig på sunt förnuft och som beror väldigt mycket på omständigheterna i den specifika situationen. Det är inte möjligt att göra en heltäckande handlingsplan för alla tänkbara våld- eller hotsituationer eftersom det inte finns en situation som är identisk med en annan. Här följer skolans generella rutiner.

Riktlinjer

1. Alla vuxna på skolan är skyldiga att ingripa.
2. Bedöm om du som vuxen kan agera ensam i konflikten. Om du bedömer att det är förenat med risk att ingripa, påkalla hjälp genom att skicka elev att hämta personal. Lämna inte platsen utan stanna kvar för att observera tills hjälp anländer.
3. Meddela rektor om händelsen.
4. Ordna avlösning i elevgrupp/klass vid behov. Meddela rektor och expeditionen vid behov av hjälp med detta. Rektor eller administratör styr om/ställer in lektioner vid behov.
5. Vid behov av vård, kontakta skolsköterska eller ambulans.
6. Vuxna samtalar med den som utsatt och den som utsatts. Utred skeendet och dokumentera samtalen.
7. Kontakta alla berörda vårdnadshavare. Vårdnadshavare kallas till skolan vid allvarligare händelse.
8. Rektor samtalar med berörda elever, vårdnadshavare och personal och beslutar om vidare åtgärder.
9. Rektor skriver eller delegerar så att rätt rapporter/anmälningar skickas. Några av följande kan vara aktuella: Tillbudsrapport, rapport om hot och våld, anmälan om kränkning, elevskada, polisanmälan, orosanmälan till socialtjänst, anmälan till arbetsmiljöverket.

Instruktion vid väpnat våld i skolan

Piteå kommun

Viktigt att tänka på

Det är viktigt att försvåra gärningsmannens agerande, fördröja och vinna tid tills polisen anländer.

När polisen anländer tar de sig så fort som möjligt in i skolan och söker upp gärningsmannen.

När väpnat våld sker går allt snabbt och det uppstår kaos. Ingen kan instrueras till exakt hur man bör göra, men genom att följa anvisningarna i handlingsplanen kan man förbättra skyddet.

Vi har alla samma ansvar vid kriser som vid ordinarie arbete.

Förslagen i denna folder är baserade på internationell erfarenhet och forskning kring väpnat våld i skolan.

Lämpligt agerande

- Informera din närmaste omgivning.
- Ring 112.
- Sök närmaste möjlighet till skydd.
- Bedöm situationen, till exempel varifrån hotet kommer.
- Försök ta dig och andra bort från gärningsmannen. Om det inte är möjligt, lås in dig och andra i ett rum.

Förbättra skyddet genom att:

- Låsa alla dörrar
- Förhindra insyn
- Blockera alla dörrar
- Placera dig på ett säkert ställe
- Var tyst
- Sätt mobilen på ljud- och vibrationslöst läge
- Invänta polis och räddningstjänst

Instruktion vid väpnat våld i skolan

Denna folder riktar sig till alla som är verksamma i skolor i Piteå kommun. I händelse av pågående väpnat våld uppmanas du att agera utifrån följande:

Ring 112

- Berätta vad som händer.
- Berätta var det händer.
- Berätta vad du vet.
- Vänta kvar i telefon.

Piteå kommun
0911-69 60 00 (vx)
www.pitease.se
www.facebook.se/pitease

Piteå kommun

Producerad av Piteå kommun, informationsenheten (2014)

Försök ta dig och andra bort från gärningsmannen.

Om det inte är möjligt, lås in dig och andra i ett rum.

Lås alla dörrar

Lås dörrarna för att förhindra att gärningsmannen rör sig fritt i lokalerna.

Om det inte finns lås, försök "låsa" dörren genom att ställa stolar eller annat som hindrar handtaget från att tryckas ned.

Förhindra insyn

Dra för gardiner och täck för fönster för att förhindra att gärningsmannen ser in i rummet.

Blockera dörrar

Blockera dörrarna med tillgängligt material, till exempel möbler, för att förhindra att gärningsmannen kommer in i rummet.

Mobiltelefon

Sätt mobilen på ljud- och vibrationslöst läge.

Placera dig på ett säkert ställe

Minska gärningsmannens möjligheter att skada genom att placera dig så säkert som möjligt:

- i säkra hörn
- i lågt läge
- bakom föremål
- undvik att åstadkomma ljud
- släck alla lampor

Stanna i skydd tills polisen ger vidare instruktioner.

DOKUMENTATION SAMTAL

Typ av dokumentation (kryssa):

- Möte med utsatt   Möte med den som kränker   Utredning/kartläggning
- Uppföljningsmöte med utsatt   Uppföljningsmöte med den som kränker

Datum ÅÅ-MM-DD:
Elevens hela namn och klass:
Personer som är med på mötet. Personernas hela namn, samt funktion:
Anteckningar: (fortsättning på baksidan vid behov)

Beslut:
Tidsatta åtgärder, uppföljning:
Kontakt med vårdnadshavare, datum:
Ärendet slutfört den (ange datum):
Underskrift av den som skrev denna dokumentation:

Bilaga I

Utdrag ur Barn- och utbildningsnämndens riktlinjer för skyldigheten att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering

Steg 1 - Upptäcka och anmäla till rektor och barn- och utbildningsnämnden

Så snart personal i verksamheterna får kännedom om att ett barn eller en elev känner sig utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering ska anmälan lämnas till rektor. Det ska inte göras någon värdering av hur allvarlig en händelse är innan anmälan lämnas till rektorn. Anmälningsskyldigheten omfattar alla händelser.

Rektor lämnar skyndsamt anmälan till huvudmannen på anmälningsblankett *Anmälan om kränkning, trakasserier och diskriminering*. Huvudmannen ska informeras om alla kränkningar eller misstänkta kränkningar. Det finns inget utrymme för att sälla, gallra eller värdera hur allvarlig en händelse är innan den anmäls vidare. Syftet är att huvudmannen ska kunna följa och bedöma utvecklingen i varje enskilt fall.

Vårdnadshavare till inblandade barn, elever informeras om vad som har hänt och hur verksamheten kommer att arbeta för att kränkningen ska upphöra.

I ett ingångsskede kan det bli många anmälningar, men på sikt handlar det om att skapa trygghet och trivsel i skolmiljön. Skolan ska ta varje uppgift eller annan signal på allvar och utreda vad som ligger bakom. Enheternas plan mot diskriminering och kränkande behandling innehåller rutiner för hur personalen i enheterna ska agera.

När det finns misstanke om att någon av de anställda kränker elever uppstår en känslig situation i personalgruppen. Skolan behöver därför ha särskilda rutiner för hur man ska utreda, åtgärda och dokumentera om någon i personalen misstänks ha utsatt ett barn eller en elev för diskriminering eller kränkande behandling. Rutinerna förs in i enheternas plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Anmälan till andra myndigheter

Om personalen eller huvudmannen misstänker att ett barn eller ungdom far illa eller på annat sätt behöver stöd, hjälp och skydd ska anmälan genast till socialtjänsten. En del fall av trakasserier och kränkande behandling kan också utgöra brott. En bedömning om en polisanmälan ska göras bör ske i varje enskilt fall. Det finns ingen lagstadgad skyldighet för skolan att polisanmäla elev.

Vid händelser som inneburit allvarlig fara för liv eller hälsa ska Arbetsmiljöverket underrättas. Detta gäller även händelser som orsakats genom våld eller hot om våld. Oavsett om anmälan gjorts till andra myndigheter enligt ovan så är verksamheterna skyldiga att utreda påstådda trakasserier och kränkande behandling och vidta nödvändiga åtgärder.

Steg 2 – Utreda och analysera

Rektor inleder skyndsamt utredning. Varje fall av misstänkt kränkning ska utredas och dokumenteras. Utredningsskyldigheten är oberoende om det föreligger en avsikt att kränka eller inte. Om rektor misstänks för att ha utsatt barn/elev för trakasserier eller kränkande behandling ansvarar chef för- och grundskola, gymnasiechef för utredningen.

Utredningen ska vara allsidig och grundlig för att kunna klarlägga orsakerna och vidta verkningfulla åtgärder. Utredning ska visa när händelsen, händelserna inträffade.

Har de förekommit dagligen eller vid enstaka tillfällen, under vilken tidsperiod, tillfälliga uppehåll men blossat upp? Har kränkningar blivit grövre?

Vad visar de samlade omständigheterna? Ingår handlingarna i ett större eller beteendemönster problematik? Skolan är skyldig att utreda oavsett om vårdnadshavaren, eleven eller barnet inte vill att händelsen ska utredas. Utredningens omfattning beror på omständigheterna i det enskilda fallet. Om utredningen visar att kränkande behandling förekommer ska skolan sätta in de åtgärder som behövs för att förhindra fortsatta kränkningar. I vissa situationer kan det vara tillräckligt att genom några frågor få händelsen klarlagt och därigenom utagerad. En sådan enkel utredning kan bara anses tillräcklig om det framgår att händelsen varit bagatellartad. I andra mer komplicerade fall av kränkningar kan utredningsskyldigheten bli mycket långtgående och omfatta fler barn eller elever samt personal. Barn- och elevombudet ställer krav på struktur och systematik i utredningsarbetet. Skolan har långtgående skyldigheter att utreda påtalade händelser.

Steg 3 – Åtgärda, vidta verkningfulla åtgärder

Vidta skäliga åtgärder för att förhindra framtida kränkningar.

Åtgärdernas syfte är att lösa situationen långsiktigt.

Överväg om strukturer och förhållanden på grupp- och verksamhetsnivå ska förändras.

Åtgärder ska grundas på utredningen.

Åtgärder ska riktas både mot den som blivit utsatt och den/de som utsatt.

Steg 4 – Följa upp och utvärdera regelbundet

Följ upp åtgärderna kontinuerligt, systematiskt och långsiktigt.

Notera datum för återträffar.

När åtgärder sätts in måste de kontinuerligt följas upp och utvärderas eftersom kompletterande åtgärder måste genomföras till dess att situationen är varaktigt löst. Skolan ska kunna visa att kränkningar upphört till följd av åtgärderna. Var noggrann med att notera datum för återträffar.

Steg 5 – Ärendet avslutas

Dokumentera när ärendet är avslutat. Ange avslutningsdatum.

Steg 6 – Skicka återrapport till barn- och utbildningsnämnden

Kopia på dokumentation om utredning, åtgärder samt utvärdering skickas till barn- och utbildningsnämnden när ärendet avslutats.